

REFERAT Nærdemokrati, borgerinddragelse og frivillighed (§17, stk. 4) (2018-2019) d. 30-04-2019

Mødedato   Tirsdag d. 30. april 2019 kl. 17:00

Mødested   Lokale 233

Mødedeltagere   Peter Ole Sørensen, Carsten Olsen, Ann Busch, Marie Hansen, Klaus Lindegaard, Torben Nielsen, Signe Mantzius Jepsen, Lars Kleist, Helle Ancker Agergaard, Pia Westergaard, Ulrich Breuning, Søren Rasmussen, Lau Svendsen-Tune, Ole Hampenberg, Michael Magnus Nymand

Indholdsfortegnelse

Anbefalinger vedr. oprettelse af ungeforum og inddragelse af unge i nærdemokratiet.....	3
Status og anbefalinger - frivillighed.....	5
Anbefalinger til en ny nærdemokratimodel samt modelforslag.....	8

Punkt 1: anbefalinger vedr. oprettelse af ungeforum og inddragelse af unge i nærdemokratiet

18/19244

Kompetenceudvalg

Kommunalbestyrelsen

Lovgrundlag

Kommissorium for §17, stk. 4-udvalg for Nærdemokrati, Borgerinddragelse og Frivillighed.

Sagsfremstilling

Udvalget for Nærdemokrati, Borgerinddragelse og Frivillighed § 17 stk. 4, behandlede d. 26 marts 2019 en række anbefalinger til udvikling af ungerådet og inddragelsen af unge i nærdemokratisk arbejde.

På baggrund af udvalgets kommentar er der udarbejdet en ny version af anbefalingerne:

Anbefalinger:

1: Ungerådet omdannes til et "Ungeforum" der også fungerer som en tænketank for de unge, med mulighed for at igangsætte projekter støttet af kommunen. Dette forum kan stadig anvendes til høringer, men skal i højere grad være udadvendt if.t. at engagere de unge i nærdemokratiet.

Det anbefales i denne sammenhæng, at de unges arbejde understøttes med en webplatform og en social-medie profil [fx instagram, Facebook mv.] som kan anvendes til formidling og rekruttering af interesserede unge enten til at deltage i Ungeforum eller i projekter. Det vurderes, at man med fordel kan lade Ungeforum fungere som paraply for projektgrupper, hvor kommunens unge kan deltage alt efter interessefelt. Derudover kan ungeforum også anvendes som tovholder i eksempelvis digitale høringer, hvor de kan indhente input fra kommunens øvrige unge.

2: Deltagelsen i ungerådet ændres fra at udvælgelsen sker via skolerne til, at hver skole får tildelt en plads i ungeforum som de kan vælge af benytte, såfremt der er en elev der ønsker at deltage. De unge i kommunen kan derudover frit tilmelde sig til efter egen interesse.

Derudover bør aldersgrænsen for deltagelse ændres således, at den går fra 13 – 21 år. Dette giver større mulighed for rekruttering blandt kommunens unge. Ungeforum er ansvarlig for at informere skoler og øvrige uddannelsesinstitutioner om aktiviteter og mulighed for deltagelse.

3: Der kan med fordel afholdes nærdemokratiske arrangementer for de unge 1-2 gange årlig. Ungerådet er i dag engageret i Folkemødet Møn som med fordel kan anvendes som en platform til formidling af ungerådets arbejde og rekruttering til eksempelvis arbejdsgrupper. Inspireret af "Ungetinget" i Lund, kan Vordingborg Kommune med afholde et årligt event/workshops-arrangement i samarbejde mellem ungeforum, skoler og andre relevante aktører.

Dels vil det virke som en platform for formidling og rekruttering, men også en oplagt mulighed for at arbejde med nærdemokrati og medborgerskab hos de unge, der er involveret.

4: Ungeforum får tildelt en pulje til at igangsætte projekter til og for de unge i kommunen. Man kan prioritere at målrette støtten til udviklingsprojekter, der styrker de lokale fællesskaber blandt de unge. Samtidig vil det give de unge mulighed for selv at afholde arrangementer der inddrage de unge i kommunen inden for rammen af Ungeforums arbejde.

5: Det anbefales, at der skabes en styrket dialog og facilitering fra administrationens side i forbindelse med ungeforum. Det anbefales ligeledes at ungerådet bliver betjent af en medarbejder i centraladministrationen således, at de unge kommer tættere på den politiske proces, og sidestilles med de øvrige råd og fora i Vordingborg Kommune. Således løftes betjeningen ud af ungdomsskolen, men der lægges op til et tæt samarbejde omkring faciliteringen af ungeforum.

Opgaverne i forbindelse med ungeforum vi således være:

- Sekretariatsbetjening
- Vejledning i forbindelse med projekter
- Rådgive og vejlede de unge i hvorledes de bliver set og hørt i kommunens arbejde
- Facilitering af events sammen med de unge
- Understøtte de unge i prioritering af midler

6: Der en gang årligt arrangeres et møde mellem de unge og kommunalbestyrelsen med afsæt i, at drøfte emner der ligger de unge på sinde.

Indstilling

Administrationen indstiller,

at Udvalget godkender anbefalingerne

Beslutning i Nærdemokrati, borgerinddragelse og frivillighed (§17, stk. 4) den 30-04-2019

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Status og anbefalinger - frivillighed

18/19244

Kompetenceudvalg

Kommunalbestyrelsen.

Lovgrundlag

Kommissorium for §17, stk. 4-udvalg for Nærdemokrati, Borgerinddragelse og Frivillighed.

Sagsfremstilling

Anbefalinger bygger dels på analyse fra en foreningsundersøgelse om det frivillige arbejde i foreninger og foreningernes samarbejde med Vordingborg Kommune og dels på en borgerundersøgelse, hvori der blandt andet blevet spurgt ind til i frivilligt arbejde. Begge undersøgelser er udført af Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.

Alle foreninger der er registreret i Vordingborg Kommunes Foreningsportal har fået tilsendt et spørgeskema. 468 foreninger er altså blevet spurgt, hvoraf 56% har svaret, heraf har 5% ikke har udfyldt hele spørgeskemaet.

I borgerundersøgelsen er ca. 8500 tilfældigt udtrukket borgere mellem 16-80 år blevet spurgt og ca. 30% har svaret (hvoraf nogle ikke har besvaret hele skemaet).

Vedhæftet findes et notat med rapportens hovedresultater.

Opmærksomhedspunkter og anbefalinger

Opmærksomhedspunkter

På baggrund af undersøgelserne anbefales det at Vordingborg Kommune er opmærksom på følgende.

Undersøgelsen peger på at foreningerne vurderer samarbejdet med kommunen som værende inspirerende, ligeværdigt, kommunen er lydhør og samarbejdet fungerer generelt godt. Dog pointer foreningerne i undersøgelsen at det er tidskrævende at samarbejde med kommunen.

- Der er et udviklingspotentiale i at få flere foreninger til at samarbejde med kommunale institutioner og afdelinger, da Vordingborg Kommune ligger lavt i forhold til andre kommuner.
- Foreninger er ikke interesseret i at løse kommunale opgaver (på nær lokalforeninger), hvorfor Vordingborg Kommune ikke bør tænke foreninger ind i konkret opgaveløsning dvs. drift og vedligehold i projekter, men i højere grad til udvikling.
- Foreninger er interessefællesskaber, og de ønsker at bidrage til udvikling af lokalområder der hvor det har sammenfald af deres interesser.

- Det kan udledes af undersøgelsen at manglende information og mangel på opfordringer til samarbejde er en barriere for samarbejde.
- Der tegner sig et billede af, at der er et potentiale for at øge antallet af frivilligt engagement, både i foreningerne men også i kommunale samarbejder. Et udviklingspunkt kunne være øget fokus på kontakten og dialogen med foreningerne.

Anbefalinger

- Vordingborg Kommune bør være mere informerende, inviterende og opsøgende i forhold til at etablere nye samarbejder med foreningerne for at få bragt omfanget af samarbejde op. Ca. 80% af foreningerne er meget eller overvejende enig i, at 'ved at samarbejde med kommunen eller en kommunal institution bidrager foreningen til at styrke lokalsamfund'. En foreningskoordinator kan være én måde at imødekomme dette, men bør også kombineres med en bredere indsats for at få inddraget flere foreninger, der hvor det giver mening.
- Vordingborg Kommune skal i højere grad være realistisk i forhold til de ressourcer, der afsættes til frivillige samarbejder og derved også hvad der forventes af de frivillige, særligt de tidsmæssige ressourcer.
- 70% af foreningerne mener 'at bidrage til lokalsamfundets udvikling' har meget stor betydning, stor betydning eller en vis betydning for foreningen. Det taler for at der er basis for bredt at involvere foreninger i det lokale udviklingsarbejde og på den måde sikre, at langt flere involveres i lokalt udviklingsarbejde.
- Foreningerne skal kunne se deres egne interesser i samarbejdet og det er derfor vigtigt at udviklingsprojekter indhold sker i emnebaserede samskabelsesprocesser, så foreningerne kan koble sig på de emner, de brænder for og som også skaber værdi for foreningen. Udvikling i lokalområderne bør organiseres i popup projektgrupper, hvor foreninger og andre interessenter kan indgå der, hvor der er interessesammenfald.
- Svarene i borgerundersøgelsen understøtter interessebaserede og tidsbegrænset frivillighed, hvilket også taler for temabaserede arbejdsgrupper i forbindelse med lokaludvikling, hvorfor udbredt brug af længerevarende forpligtende samarbejde bør minimeres, når det handler om udviklingsprojekter.

Indstilling

Administrationen indstiller,

at Rapportens hovedresultater drøftes og anbefalinger godkendes.

Beslutning i Nærdemokrati, borgerinddragelse og frivillighed (§17, stk. 4) den 30-04-2019

Indstillingen godkendt med tilføjelse om afsnit om unge og proces om ny frivillighedspolitik, der inddrager unge.

Bilag

Notat om frivillighed - April 2019.docx

Punkt 3: anbefalinger til en ny nærdemokratimodel samt modelforslag

18/19244

Kompetenceudvalg

Kommunalbestyrelsen.

Lovgrundlag

Kommissorium for §17, stk. 4-udvalg for Nærdemokrati, Borgerinddragelse og Frivillighed.

Sagsfremstilling

Af kommissoriet for §17, stk. 4-udvalg for Nærdemokrati, Borgerinddragelse og Frivillighed fremgår det at udvalget har til opgave at:

”[...] drøfte fremtidige formål med nærdemokrati og borgerinddragelse og i forlængelse heraf komme med forslag til udvikling og struktur – herunder forslag til udmøntning.”

Udvalget vedtog i november 2018 at igangsætte en række aktiviteter der skulle være med til at belyse mulige udviklingsområder for nærdemokratimodellen i Vordingborg Kommune. Forud for disse aktiviteter har udvalget selv været præsenteret for en række modeller fra blandt andet Silkeborg Kommune og Skanderborg Kommune. Der har således været afholdt tre temamøder i henholdsvis Stege, Præstø og Vordingborg med henblik på at drøfte emnet. Dertil har der været foretaget en spørgeskemaundersøgelse udsendt til 9193 borgere. Udvalget bidrog yderligere med input til anbefalinger ved udvalgsrådet d. 26 marts 2019.

Herudover indgår den interne undersøgelse fra Center for Borgerdialog ligeledes som data.

På den baggrund er der udarbejdet en række anbefalinger til udvikling af nærdemokratimodellen. I bilag findes et forslag til en ny nærdemokratimodel som tager sit udgangspunkt i anbefalinger som er beskrevet i denne sagsfremstilling. Der er ligeledes vedhæftet et skema i bilag 1. som fungerer som en oversigt over de væsentlige ændringer i modelforslaget.

Modellen er udarbejdet på baggrund af følgende anbefalinger:

1: Der bør være frie rammer for organiseringen af nærdemokratiske foreninger (Lokalfora). Nærdemokratimodellen skal give disse typer af foreninger frie rammer for hvorledes de vælger at sammensætte og afgrænse deres organisering. Dog bør det af hensyn til regler om tilskud og lokalefordeling være centeret omkring en foreningsstruktur.

1.1: De nuværende lokalråd kan fortsætte, men som lokalforum med de rammer der knytter sig til den nye nærdemokratimodel. Det er en forventning at de nye lokalforum skal dyrke rollen som netværksagenter der samler lokalrådets parter og fungerer som informationskanal og samarbejdspartner til kommunens administration og politikere. Dette betyder at fokus fjernes fra rådgiver til formidler og netværksaktør.

2: Erstat de nuværende dialogmøder og administrativt stormøde med tematiske emnebaserede møder, hvor flere interessenter er samlet om at løse et problem sammen. Heri vil der være større fokus på at danne arbejdsfællesskaber, borger, politikere og kommunen imellem. Det vil sætte større fokus på interessebaserede frivillige fællesskaber.

3: Større synlighed ift. nærdemokrati og bedre politisk forankring. Dette kan sikres ved at oprette et § 17 stk. 4 udvalgt for nærdemokrati og frivillighed.

Det betyder, at Det frivillige Samråd nedlægges som vi kender det i dag. Rådet lægges sammen med det med nye Udvalg for Nærdemokrati og Frivillighed.

Udvalget for Nærdemokrati og Frivillighed består af op til 10 medlemmer, som er udpeget på følgende måde:

4 medlemmer udpeget blandt kommunalbestyrelsens medlemmer. Kommunalbestyrelsen udpeger formand og næstformand

6 eksterne medlemmer udpeget følgende:

- 1 medlem udpeget blandt lokalrådene i de tre købstæder.
- 1 medlem udpeget blandt lokalrådene i de øvrige landområder.
- 1 medlem udpeget af Folkeoplysningsrådet.
- 1 medlem udpeget af Ungeforum
- 2 repræsentanter fra det frivillige område, der ikke i forvejen er repræsenteret via Folkeoplysningsrådet.

4: Vordingborg Kommune skal have en organisering der sikrer en rettidig håndtering og tilbagemelding på tekniske spørgsmål fra borgere og foreninger – eks. lokalrådene. Dette kan styrkes ved at sikre, at det tekniske område varetager rollen som områdeansvarlige og som indgang til forvaltningen for de enkelte lokalfora med hensyn til tekniske spørgsmål.

5: Klare spilleregler for hvordan kommune, politikere og lokalfora/foreninger skal samarbejde og indgå i dialog.

6: I tilskudsmodellen skal der være større fokus på at understøtte aktiviteter, der skaber fællesskab og styrker nærdemokratiet i lokalområderne. Dette kan gøres ved i højere grad at lave en aktivitetsbaseret tilskudsmodel.

7: Gøre ansøgningsprocessen for projekter lettere og frigive puljen således, at alle borgere, der ønsker at udvikle deres lokalområder og styrke nærdemokratiet har mulighed for at søge. Medfinansieringskravet i LUP-puljen fjernes.

8: Sikre at der er en frivillighedskoordinator der understøtter en tættere kobling, koordinering og retning på frivillighedsområdet på tværs af organisationen.

Følgende anbefalinger er grundlag for det udkast til nærdemokratimodellen som er vedhæftet som bilag.

I bilag 1 ses en opsummering af de hovedpunkter der udgør ændringsforslaget til en ny nærdemokratimodel.

Indstilling

Administrationen indstiller,

at Anbefalingerne til ny nærdemokratimodel samt modelforslag godkendes.

Beslutning i Nærdemokrati, borgerinddragelse og frivillighed (§17, stk. 4) den 30-04-2019

Indstillingen godkendt med følgende tilføjelser:

- Budgetansøgning i slutningen af året – man kan søge mere i løbet af året. Aktivitetsbestemt – årshjul. Nem ansøgning. Grundbeløb 7.500,- kr.
- Alle skal kunne søge. Ansøgninger skal til kommentering i lokalforum igennem koordinator
- 17/4-udvalg skal kunne tage eksperter ind.
- Max 9 medlemmer
- Navn: Områdebetegnelse og så Lokalforum.
- Lokalfora bestemmer selv afgrænsninger.
- Lokalfora orienteres igennem hjemmeside eller større geografier og områdekoordinator. Der kan abonneres på ændringer på hjemmesiden.

Bilag

Bilag 1 - Skema over ændringer til nærdemokratimodellen.docx

Udkast til ny nærdemokratimodel v.3.docx